

Herb Jeffries: The Bronze Buckaroo

by John R. Tumpak

It's time for a two-part big band trivia quiz. First, what do Dick Haymes and Frank Sinatra have in common? The answer is both were successful big band singers before they became movie stars. Here is the second part. What soloist still actively performing gained fame as a movie star before he became known to the public as a headlining big band vocalist? The answer is Herb Jeffries, "The Bronze Buckaroo."

Umberto Valentino, who would later gain worldwide

fame as Herb Jeffries, was born of Ethiopian, French-Canadian, Irish, and Italian descent in Detroit on September 24, 1911. He came from an artistic, theatrical family. Jeffries' Irish mother, who ran a boarding house frequented by Duke Ellington when he appeared in Detroit, was also a clothes designer. She designed theatrical costumes and wedding dresses for the Ford family and other magnates connected to the automotive industry. His was an artistic world of music and the theater.

fortsättning på sid 4

1 2011

Gott Nytt Jazzår 2011!

Den senaste konsertkvällen på Duke's Place på Gyllene Cirkeln blev lyckad – se recension på annan plats i tidningen. Trots konkurrens kom det 50 medlemmar och 64 icke medlemmar till evenemanget.

Styrelsen och valberedningen gjorde i början av december förra året en dagsresa till Åland för att diskutera föreningens aktiviteter och framtida utveckling. Det blev en dag med många intressanta diskussioner om verksamhetens antal möten: vi fortsätter med fyra konsertkvällar och två temakvällar lokalfrågan: både Gyllene Cirkeln och Hedén-salen har fungerat bra temakvällar: program och talare, kanske frågesport?

DESS CD02: undersöka vad vi har och kanske även planera för DESS CD01 Arkiv med gammalt konsertmaterial, som är tillåtet att ge ut.

SJR, Sveriges Jazzriksförbund: undersöka om kostnaden och nyttan av medlemskap. Villkoren har ändrats sedan förra gången det undersöktes.

Nya sociala medier: undersöka om nyttan och arbetsmängden, som krävs för Blog, Facebook och Twitter.

Ekonomi: som vi fortfarande har under kontroll med ett positivt resultat.

Strax före midnatt den 21 december 2010 inträffade vintersolståndet, vilket bör firas med champagne eftersom ljuset återvänder och vi kommer närmare våren. Visserligen ser den för närvarande ut att vara långt borta med den kyla och snömängd vi har för närvarande.

Men januari månad ser en ny jazzspelplats födas –

DESS-medlemmen Nalle Nilson öppnar den 19 januari *Nalles Jazzklubb* på restaurang Skål vid Hornstull i Stockholm.

Den 14 februari har vi nästa konsertafton på Duke's Place med Dick Nilson and Friends med Dick själv sång och altsax, Bertil Strandberg trombon, Daniel Tilling piano, Kenji Rabson bas och Bosse Söderberg trummor. De gör ett program på cirka en timme med i huvudsak Ellington/Strayhorn musik. Därefter kommer "The Golden Circle Band" med Jan Allan, Bertil Lövgren, Ulf Andersson, Bertil Strandberg, Leo Lindberg, Filip Augustsson och Rune Carlsson. Väl mött då.

Till DESS

Jan Falk, ordförande

PS

Detta är sannolikt min sista ledare i DESS-Bulletinen. År 2005 blev jag ordförande i en förening i kris med ett flertal tappade medlemmar som följd. Under de gångna dryga fem åren har jag med en bra styrelses hjälp ökat medlemsantalet, fått fler kvinnor i föreningen, utgivit fyra bulletiner och haft fyra konserter per år, fått tillstånd av musikerna att göra inspelningar av musiken på våra klubbafnarn, givit ut DESS CD01 - speciellt med åtanke om de medlemmar som ej kan komma på klubbafnarna, bytt lokal från SAMI till Gyllene Cirkeln där vi återinfört jazzen och en del till bland det viktigaste: att snabbt få ordning på ekonomin så att föreningen kan fortleva.

Det är min uppfattning att man ej skall stanna för länge på ordförandeposten och jag har därför meddelat DESS valberedning att de bör söka en kandidat till en ny ordförande inför årsmötet i mars. Jag har också informerat valberedningen om att för den händelse att så bedöms lämpligt att jag kan stå kvar i någon form under en övergångstid och hjälpa till med lokal för styrelsemöten, producera DESS CD02 och liknande.

Duke's Place den 22 november: det Django-inspirerade Stockholmsbandet Crazy Rhythm. De var mycket efterfrågade på 1980-talet, och spelar nu tillsammans igen efter 19 års uppehåll. Hampus Lundgren (bas), Mikael Selander och Holger Gross (gitarer), Claes Brodda (klarinett och sax), Erik Persson (sax).

Från Django till Duke

Så kan aftonen rubriceras för det satt mycken fransk zigenarswing (ursäktat uttrycket) i mörken i den musik som **Crazy Rhythm** började med innan **Stockholm "City-Jazz" Orchestra** krattade om spelplatsen med ett dussintal Ellingtonpärlor i notmapparna. **Duke's Place** på årets sista DESS-konsert den 22 november alltså, ett varierat utbud till nöje och gamman för ett välfyllt Ellingtonmöte med armbågsrum.

Crazy Rhythm klev in i den svenska jazzhistorien redan 1984, då man i varje fall kom ut på skiva under den utmärkta fyndiga titeln "Halvfranskt." Åtminstone tre av herrarna i detta halvfranska band var kvar till den nu aktuella konserten – den största skillnaden var väl annars att tre gitarrer blivit två och att därmed också något av den romska (som är dagens korrekta term) karaktären gick förlorad. Vad nu det egentligen spelar för roll, för i stort blir ju det hela mest en stilövning och en pastisch på gott och ont och på lek för Django (Reinhardt) själv och hans säregna mästerskap snuddar man bara vid.

Men roligt är det att se och att höra **Crazy Rhythm** prova vingarna i t ex "Place de Brouckère" och förvånas över att en klarinett och en tenorsax kan förenas i ett samspel som faktiskt minner om ett musettaccordéon med hemvist i ett mytiskt Paris. Samspelet kändes dock de nästan 26 gångna åren till trots, lite otätt ibland men bara herrar musiker själva vet hur ofta man har repeterat dessa stycken under denna tid,

Claes Brodda som alltid en utmärkt frontalgestalt och mer skall jag inte säga om honom eftersom jag nog får anses jävig – båda samsas vi kring DESS styrelsebord. Erik Persson, en av dem som var med från början, sekunderade honom som en stompigare motspelare på tenorsax. De två gitarristerna spelade olika roller och

fick arbeta hårt för att återskapa Djangosoundet, med det drivande kompet. De nådde inte riktigt fram, tyvärr.

Allt som allt en underhållande inledning på en afton som fortsatte med ytterligare ett band som skulle besvara frågan: hur kan det låta med tre saxar, en traditionell 4-manna rytmsektion och notmapparna fulla med Ellington? Den ovanliga orkestern visade sig fungera helt bra, mycket beroende på att det gömde sig flera altar och tenorer och minst en sopran bland rörlåsarna som stundtals fick det att låta som om man hade ett brass i bakgrunden. En välrepererad orkester med jazzkänsla och naturligt förankrad i swingens dansmusikvärld. Alla saxarna goda solister (Göran Larsén, orkesterledare, Jim Leopardo, överraskande aggressiv tenorsolist, Haldor Paulson (från Island), en läcker pianist, Stefan Gustafsson, Bertil Fernqvist g (på skiva med Lars Erstrand så tidigt som 1964), Niklas Fernqvist, b, och Gus Dahlberg, tr.

Bara Ellington (och nån Strayhorn) förutom Ray Nobles "Cherokee" och det för en publik född samtidigt eller bara något decennium innan melodierna skrevs. En fullmatad hitlista med arrangemang så nära originalen att det var fullt möjligt att nynna med ton för ton. Perfekt för den bästa av åldersgrupper

Och som avslutning "Serenade to Sweden", skriven av Duke Ellington, på ett tåg mellan Jönköping och Stockholm 1939. Tack för det.

Text: Bo Holmqvist

Foto: Sonja Svensson och Jan Falk

Kvällens andra band var Stockholm City Jazz Orchestra, med bland andra saxofonisterna (från vänster) Haldor Paulsson, Jim Leopardo och Göran Larsén. Även publiken trivdes, som synes.

Herb Jeffries: The Bronze Buckaroo

forts. från förstasidan

Jeffries grew up in an integrated, multi-cultural Detroit neighborhood near the border of the then all-Polish city of Hamtramck. It was a close-knit community that freely shared cultures allowing him to learn to speak fluent Italian and Yiddish. He was highly athletic as a youth and at eight learned to become an expert horse rider while spending summers at his grandfather's dairy farm in Port Huron, MI. This was a skill that would serve him well later in his career.

When he was twelve years old Jeffries discovered the power of what would become his rich baritone voice that would allow him to record jazz, popular, western, and Jamaican folk songs with equal ease as told during a telephone interview from his office in Palm Desert, CA: "As soon as I started singing in my church choir the choir master moved me from the front to the second and third lines. Then he finally moved me to the back line and said 'I can still hear you, Herb.'"

From the church choir Jeffries moved on to sing at church functions, private parties, and Polish weddings in Hamtramck. After a short stay in New York when he was seventeen, he graduated to performing at clubs in and around Detroit. Then came 1933 and his big break. Jeffries tells the story: "I was working in a Detroit cabaret called the Michigan Democratic League when Louis Armstrong came in one night and heard me sing. He gave me a note to give to his friend Erskine Tate who had a big band in Chicago. Louis said the World's Fair would be opening in a few months and it would be a good chance for me to progress career-wise."

Jeffries acted on Armstrong's advice and boarded a Greyhound bus for Chicago to join Tate's band. To supplement his income while singing with Tate, he sold flags

Earl "Fatha" Hines

at a concession stand at the World's Fair. Then good fortune stuck once again, validating Armstrong's council.

In early 1934 Jeffries was discovered by Earl "Fatha" Hines while singing with Tate at the Savoy Ballroom, located at South Parkway and 47th Street on Chicago's South Side. Hines offered Jeffries a substantial raise to become his vocalist along with the lure of a coast-to-coast radio hook-up at the Grand Terrace nightclub. Hines was well into his eleven-year run as the house band at the South Side nightspot that was patterned after Harlem's Cotton Club. Al Capone was a frequent visitor to the Grand Terrace and had a reputation for great generosity as a tipper. He was also a big fan of Hines.

Commenting on Hines, Jeffries said: "He was a great gentleman and a fine man to work for. He was truly compassionate. When I came to Chicago I had the suit on my back and one in my suitcase. He immediately outfitted me in a tuxedo and gave me a brand new wrap-around coat. He was very much like Duke Ellington in sensitivity, a brilliant musician, and superb bandleader. He could work magic with a piano."

Jeffries would go on to spend over a year with Hines. He gained valuable experience singing at the Grand Terrace and occasionally going on the road with the band touring the South playing in ballrooms in larger cities and old, tin-roofed tobacco warehouses in smaller towns. He acquired a national reputation thanks to steady radio exposure, and recorded his first hit song, "Blue Because of You," written by Dunlap and Carpenter.

By late 1935 Jeffries was ready to head to California. He joined Blanche Calloway's band as it toured west, leaving her after a few months to board a bus for Los Angeles, arriving in mid 1936. The vibrant Central Avenue jazz scene was at its peak, and Jeffries immediately immersed himself in the setting, performing at the Street's top spot, the Club Alabam, and consorting with celebrated bandleaders such as Jimmie Lunceford and Don Redman at the Dunbar Hotel.

After settling down in Los Angeles, Jeffries frequently thought about what he observed while touring the South with Hines: "I saw how blacks could see only white cowboys in segregated movie theaters. That was particularly hard on the kids who did not have a cowboy role model to look up to. I thought why not put movies about black cowboys in those theaters? It could be good for business and for the kids."

He headed back to Detroit and Chicago and tried to raise money for a black cowboy film from local policy barons who ran the cities number rackets. They weren't interested, so Jeffries returned to Los Angeles and luckily read about *The Terror of Tiny Town*, a western with an all-midget cast. The article gave Jeffries new hope: "If a western could be made about little people, why couldn't one be made about black cowboys? I went to see Jed Buell, the producer of *The Terror of Tiny Town*, at his Gower Gulch office. He was known for producing B-westerns. I wasn't there fifteen minutes before he started talking to Alfred Sack, his film distributor in Dallas, who said 'I'll take all you have'."

The initial film was *Harlem on the Prairie*, the first of four all-black westerns from 1937 to 1939 in which Jeffries starred as Bob Blake, the lead singing cowboy. He had a sidekick named Dusty, a white stallion he called

'Stardust', and a vocal group patterned after the Sons of the Pioneers titled The Four Tones. Spencer Williams Jr. who would later star as Andy in *Amos and Andy*, was a regular in all four films.

The movies were immensely popular in black theaters nationwide and made Jeffries a bona fide movie star. To promote his films, he regularly toured the country in spectacular fashion in a Cadillac outfitted with steer horns on the front and a gold rope with "Herb Jeffries" in script on the back. Local kids in all the towns his tours hit ritually followed him down the street in Pied Piper fashion. Black children now had their own western star they could look up to. Unfortunately, Jeffries's first movie fell prey to the vagaries of film preservation, as there are no known prints of *Harlem on the Prairie* in existence. *Two Gun Man from Harlem*, *Bronze Buckaroo*, and *Harlem Rides the Range* are now considered classics and are available for rent in specialty video stores and are periodically shown on the Turner Classic Movie cable television channel. The prints for these three films were found in a cellar in Tyler, TX, covered with dirt.

Gene Autry, Jeffries's cowboy idol at the time, complimented him on the quality of his film work in 1939. Today, there is an exhibit featuring Jeffries in the world-class Autry Museum of Western Heritage in Los Angeles.

As 1939 drew to a close, Jeffries triumphantly returned to visit Detroit. His first item of business was to see Duke Ellington's band at the storied Graystone, Detroit's premiere ballroom, where in the late 1920s he paid a ninety-five cents admission charge to see Jean Goldkette with Bix Beiderbecke and the McKinney's Cotton Pickers perform.

In a 1979 interview on Chuck Cecil's *Swingin' Years* radio show, Jeffries tells how his life changed from that of a movie star to a big band singer that night at the Graystone: "I was standing in front of the bandstand in full western regalia including a ten gallon hat. Duke had just finished playing at the Harlem Opera House where they were showing the *Bronze Buckaroo*. He saw me and suddenly said 'Here's the *Bronze Buckaroo*. Why don't you come up and sing a few songs?' To my surprise, he called me backstage after the show and said, 'What are your plans?' I said I guess I will go back to Hollywood and make more movies. He said 'Too bad, I was going to offer you a job.' I said, 'I'll change my plans,' thinking it would be great exposure for my films and a once in a lifetime opportunity to work with the Great Band."

Jeffries joined Ellington's band at its finest hour. It was propelled to new big band-style rhythmic heights with the addition of St. Louis bassist Jimmy Blanton in 1939 and Kansas City tenor saxophonist Ben Webster in 1940. With propulsively swinging classics such as "Jack the Bear," "Ko Ko," and "Cottontail," it would become known as the Blanton Webster Band, or more commonly

the Great Band. In 1940 Jeffries had his first hit record with Ellington, "You, You, Darlin'." Later that year he added to his stature recording with an all-star band led by Sidney Bechet. Then came his close friend Billy Strayhorn's arrangement of "Flamingo," one of the great Big Band Era classics. Jeffries recounts the recording session on Cecil's show: "It was December 28, 1940. We were in

Herb Jeffries cirka 1940

Chicago and it was kind of a fluke. I was in my hotel room when I got a surprise phone call from the governor. We all lovingly called Duke the governor. He said hurry over to the studio. We've got twenty minutes left for a recording session we're doing and I'd like to record "Flamingo." It was exciting for me because we were trying out the song on theater dates and it was quite successful. I hurried in unusually heavy traffic to the studio that was normally ten minutes away. I got there with five minutes left and recorded the song just as time ran out, improvising some of the lyrics."

"Flamingo" would go on to sell well over a million copies through the years. Most important, it marked a significant turning point in Ellington's

orchestral direction in which more sophisticated vocal arrangements were crafted by Strayhorn to support both the singer and the band.

A highlight of Jeffries's tenure with the Great Band was his participation in Ellington's musical revue with a socially significant theme, *Jump for Joy*. It starred Ivie Anderson, Dorothy Dandridge, and blues singer Big Joe Turner, in addition to Jeffries, who recalled a unique nightly occurrence: "Duke was hidden in the pit conducting the orchestra during the entire show. The public's demand for him was so great that after each performance he had to do a forty-five minute jam session. "Flamingo" had broken loose by that time and I came down to the pit to join the band and sing it. That was a great experience."

Jump for Joy opened at the Mayan Theater in Los Angeles and had a twelve-week run, closing on September 27, 1941. It never made it to Broadway. According to Jeffries: "There were too many chiefs and no Indians. All the show's many backers wanted a well-meaning say in policy leading to confusion and bickering. That caused financial problems and in the end killed it."

What does Jeffries have to say about Duke Ellington the person? "Two aspects of Ellington are little appreciated. He was a deeply spiritual man who constantly read the Bible. Just listen to his Sacred Concerts for proof. At one time Duke was also one of the ten best-dressed men in the world. He was always elegant in attire and impeccable in bearing and speech. He made me what I am and I think about him every day."

Jeffries left Ellington in mid 1942 to join the Armed Forces Radio Service, spending World War II recording V-Discs and entertaining troops. After he completed his military obligation Jeffries returned to Los Angeles'

fortsättning på nästa uppslag

Herb Jeffries: The Bronze Buckaroo

forts. från föregående uppslag

still-active Central Avenue milieu and formed a band with master trumpeter Gerald Wilson. It was Wilson's first band.

New Orleans reared songwriter and owner of Exclusive Records, Leon Rene, the brother of Otis Rene, approached Jeffries in 1947 to record "When I Write My Song." It was adapted from Saint-Saens's "Samson et Dalila." Accompanied by Buddy Baker and his orchestra, the recording became a huge hit, landing Jeffries an executive position in the firm that was headquartered at Sunset and Vine in Hollywood.

Exclusive was known for tapping fresh, new talent. An example was Los Angeles Compton area resident and Rhythm and Blues pianist Joe Liggins and His Honeydrippers, whom they discovered playing at the Samba Club in Los Angeles. His first record for Exclusive was "The Honeydrinker (Parts 1 & 2)." It was the number one R & B hit nationally for a record eighteen consecutive weeks.

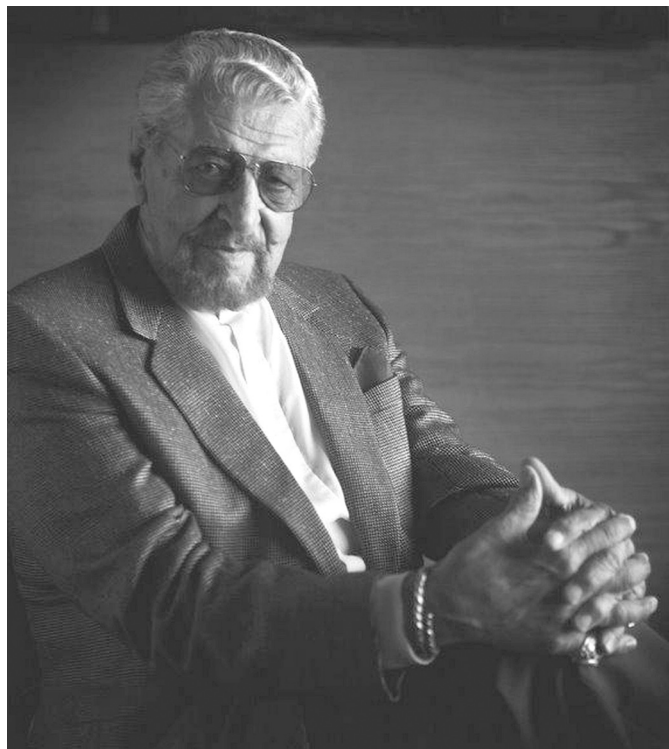
Hits continued for Jeffries in 1947 with the emotionally moving *Magenta Moods*, named top album of the year by *Look* magazine. This recording success set the stage for a lucrative nightclub career for Jeffries through the late 40s at *Ciro's* and the *Macombo* in Hollywood, along with prestigious venues in Florida and New York. He closed the decade with another charted hit record, "The Four Winds and the Seven Seas."

In 1951 Jeffries moved to France and became a sensation singing on the *Cote d' Azure*. He went on to open his own nightclub in Paris, the *Flamingo*, that he ran for ten years, taking time out to entertain GIs in Korea. Rita Hayworth and Ali Kahn were frequent visitors along with a constant stream of Hollywood celebrities. Armed with the fluent French he learned at an early age, he made numerous appearances on French radio shows. A man of eclectic pursuits, while in Europe Jeffries became an accomplished sports car racer and an avid mountain climber.

After he sold the *Flamingo* around 1961, Jeffries returned to the States and spent the decade performing at nightclubs up and down the East Coast. He relocated to Hawaii for seven years during the 70s, frequently appearing at *Tu Tu's Plantation*, his brother's nightclub on Oahu, returning to the mainland to live in Woodland Hills, CA. Jeffries made his last move soon after the millennium, settling in *Idyllwild*, CA. All the while he continued to appear in nightclubs, concerts, and Ellington events in the United States and overseas.

With his powerful voice in full force, Jeffries recently recorded two albums, *Herb Jeffries-The Bronze Buckaroo* in 1995 and *Herb Jeffries-The Duke and I* in 1999. *The Bronze Buckaroo* was recorded with several guest artists, including *The Mills Brothers* and *Rex Allen, Jr.* It was critically acclaimed and led to his enthronement in the *Festival of the West's Cowboy Spirit Hall of Fame* in 1997. Like fine wine, his vocal quality has aged and improved with time.

An overlooked aspect of Jeffries's career is his postwar body of work in television and the movies. Starting with

Still going strong. Ett nyligen taget foto av Herb Jeffries.

the 1951 film *Disc Jockey* that starred a host of famous big band personalities, he appeared in twelve pictures, four of which were made for television. His most recent film appearance was in the 1999 American Movie Classic television documentary on film preservation entitled *Keepers of the Frame*. Notable TV guest appearances included *Gunsmoke*, *Hawaii Five-0*, *I Dream of Jeannie*, *The Virginian*, and as the voice of *Freight Train* in the 1970 cartoon series *Where's Huddles*. He also composed songs for several motion pictures.

Now in his late 90s, Herb Jeffries remains in amazing health and still actively performs at Southern California jazz festivals. At the *Ellington 2000 Festival* held at the *Hollywood Roosevelt Hotel* over the 2000 Memorial Day weekend, he commented on his pace that would tax a person far younger than he: "1999 was my busiest year ever in traveling and performing at concerts. It was the *Ellington centennial*, and I'm the last surviving member

Herb Jeffries har sin stjärna på Hollywoods Walk of Fame

of the Great Band. It's nice to know that Duke, the Master, is as popular as ever and that I'm remembered as a part of that great organization and as his first male vocalist."

Jeffries started the new millennium in style when he was enshrined in the Big Band Academy of America Golden Bandstand in March 2000 before a packed house of 600 big band enthusiasts at the Sportsmen's Lodge in Studio City, CA. In 2004 he was honored with a star on the Hollywood Walk of Fame. They were fitting tributes to a true giant of the Big Band Era who shares his mentor Duke Ellington's vision of a world in which we all live together in peace and

harmony, a world of which Jeffries has frequently said: "There is only one race, the human race."

John R. Tumpak

Credit line:

When Swing Was the Thing. Personality Profiles of the Big Band Ear by John R. Tumpak. Copyright 2009. Milwaukee, WI: Marquette University Press. Reprinted by permission. www.marquette.edu/mupress

Rättelse:

I Bulletin nr 4, 2010

fanns en artikel av Björn

Englund med titeln "Ellington and Blu-Disc/Blue Disc".

Tyvärr medgav inte utrymmet att visa den annons från Blu-Disc 1924 som utvisar deras skrivproduktion och likaledes hade bilden på Blu-Disc-skivan blivit onödigt liten. På Björns uppmaning vill vi därför korrigera detta i detta nummer och redaktionen ber om ursäkt för lapsusen.

LISTEN TO THIS BLU-DISC RECORDS DECEMBER RELEASES

Featuring LEROY SMITH'S DANCE ORCHESTRA

1001	MORNING (Wen't You Ever Come Round) Fox Trot	Leroy Smith & His Dance Orch.
	STOP AND LISTEN Fox Trot	Leroy Smith & His Dance Orch.
1002	RAINY NIGHTS Fox Trot	The Washingtonians
	CHOO CHOO Fox Trot	The Washingtonians
1003	OH! HOW I LOVE MY DARLING Novelty Fox Trot, Vocal Chorus	Sonny Greer and The D'C'ns
	DEACON JAZZ Novelty Fox Trot	Jo. Trent & The D'C'ns
1004	NASHVILLE NIGHTINGALE Fox Trot	Duke Ellingtons Orch.
	ROSE MARIE Fox Trot	Duke Ellingtons Orch.
1005	I WANT TO BE HAPPY Fox Trot	The Blu-Disc Orch.
	TEA FOR TWO Fox Trot	The Blu-Disc Orch.
1006	JUNE NIGHT Fox Trot	The Blu-Disc Orch.
	IT HAD TO BE YOU Fox Trot	The Blu-Disc Orch.
1007	ITS GONNA BE A COLD, COLD WINTER (So Get Another Place to Stay) Vocal Blues	Alberta Prime
	PARLOR SOCIAL DE LUXE Vocal Novelty	Sonny Greer
1008	FOLLOW THE SWALLOW Tenor Solo	Irving Post
	PUT AWAY A LITTLE RAY OF GOLDEN SUNSHINE (For a Rainy Day) Tenor Solo	Irving Post
1009	OH! YOU CAN'T FOOL AN OLD HOSS FLY Comedy Solo	Arthur Hall
	HOW DO YOU DO Vocal Duet	John Ryan

Selections by

Paul Robeson Star "All Gods Chillen Got Wings"

Fred Weaver "Clef Club" Favorite

Ny nät-bok om Ellingtons "sidemen"

De flesta av våra medlemmar känner säkert till Wikipedia, som är en "uppslags-sajt", där vem som helst kan medverka och uppdatera informationen. Nu har en bok givits ut i pappersformat med information härrörande från Wikipedia och med uppgifter om olika orkestermedlemmar i Ellingtons orkester under åren. I boken ingår drygt 80 monografier med biografiska data, uppgifter om skivinspelningar mm. För varje behandlad musiker finns även länk till originalet angiven, fast man kan ju lika gärna "googla" på namn för då får man så småningom upp motsvarande Wikipedia-sida i alla

fall. Urvalet av musiker är väl i stort sett OK, även om några okända överraskningar förekommer, t.ex. Peter Giger och Bobby Durham, medan musiker som Åke Persson, Francis Williams och Shelton Hemphill saknas. Värdet av boken är väl närmast som en liten uppslagsbok där man snabbt kan få fram uppgifter om de genom åren mest frekventa orkestermedlemmarna.

Boken betingade ett pris av 345 kr inklusive frakt från www.cdon.com, vilket kan sägas vara i högsta laget för en häftad bok utan illustrationer.

Anders Asplund

Litterär jazz och uppjazzad litteratur

I den franske litteraturvetaren och jazzkännaren Yannick Séités omfångsrika bok *Le jazz, à la lettre* (Presses universitaires de France, 2010) ingår ett par kapitel om Ellington. Där resonerar författaren på ett sjuttioal sidor med imponerande sakkunskap och skarpsinne kring sambandet mellan musik och litteratur i två av de stora orkestersviterna. Dessförinnan ger Séité en både detaljrik och fascinerande skildring av två parisiska världar, som han ingående känner. Den ena är befolkad av modernistiska poeter och intellektuella under tiden mellan de båda världskrigen, den andra samtidigt känd som "Paradis des nègres" eftersom staden formligen invaderades av färgade artister från USA som stannade kortare eller längre tid. Många av dem var jazzmusiker, men oftast mer inspirerade av Paul Whiteman än av Armstrong eller Ellington. Andra kunde vara populära sångare, dansare, mimare och komiker. Mötet mellan franska poeter och amerikanska musiker i Paris är Séités ämne, och han konstaterar att utbytet knappast var ömsesidigt. De populära artisterna på nattklubbar och varietélokaler kunde nog klara sig utan de avantgardistiska poeterna, medan dessa däremot behövde den musik de uppfattade som "jazz".

Boken formligen radar upp märkliga händelser och livsöden. Så görs året 1929 den första grammofoninspelningen av en poet som läser egna dikter tillsammans med jazzorkester. Det är Jean Cocteau som ju skulle få många efterföljare; man kan bara nämna norrmannen Jan Erik Vold, bosatt i Stockholm. Minnesvärd är också pianisten Henry Crowder från Georgia, som genom giftermål med miljonärsdotter kom in i litterära kretsar och skrev sina högintressanta memoarer. En ung språklärare från Irland hyllar Crowder i en dikt. Författaren hette Samuel Beckett, med tiden en av 1900-talets stora dramatiker och nobelpristagare i litteratur. Under en säsong gjorde dansaren "Snake Hips" Tucker stor succé i Paris; han skulle senare med Billie Holiday figurera i Dukes kortfilm *Symphony in Black*.

Mycket konsekvent och övertygande hävdar Séité genom hela boken att varje konststart är unik och äger sitt eget språk. Jag delar hans uppfattning att jazz eller annan musik inte kan översättas till dikt, den som söker paralleller är vilseledd av sina egna metaforer. De påstådda likheterna blir tillfälliga, ytliga och anekdotiska. Däremot tedde sig de färgade artisternas livsstil nog så inspirerande. De uppfattades romantiskt och sentimentalt som en sorts ädla vildar och fick representera frigörelse från socialt tvång; spontanitet, virilitet och inte minst sexuell frigjordhet. Idealet var att skriva som de svarta spelade och dansade, med absolut hängivelse och inlevelse. På ett allmänt plan kunde jazzen ge mod att etablera motkultur under förnekande av föräldrade regler och traditioner. Poeten Céline skriver om att "jazzera la langue française", att bryta upp grammatiken och revolutionera språket. Jazzen kunde locka poeter till att framhäva rytm, improvisation, frihet. Det bör dock nämnas att titeln på Séités bok ("Jazz, bokstavligen" med undertiteln "La littérature et le

jazz") är något missvisande eftersom exemplifieringen uteslutande hämtas från fransk litteratur, för inte säga parisisk.

I kapitlet om Duke anläggs ett nytt perspektiv. Här handlar det inte om vad litteraturen gör av jazzen, utan tvärtom hur litterära verk inspirerar jazzens utövare. I en intervju kort tid före sin död hävdade Billy Strayhorn att han och Duke läst "allt" av Shakespeare under arbetet med sviten *Such Sweet Thunder*. "Allt" var säkert retorisk överdrift, men det finns ingen anledning betvivla att de verkligen läste. Trogen sin övertygelse hävdar Séité att Dukes version alls inte är en transponering av ord till dikt. I sin redovisning av svitens tillkomsthistoria visar han intressant nog att musikens logik är överordnad; ett tema som från början var knutet till den kvinnliga huvudpersonen i dramat *Anthony and Cleopatra* fick ny funktion genom att överföras på Othello.

Séité uppehåller sig i första hand vid det inledande numret i *Such Sweet Thunder*. Tidigare uttolkare har vanligen uppfattat Ray Nances trumpet som Othellos musikaliska röst, medan Quentin Jacksons trombon i dialogen skulle associera till hustrun Desdemona. Séité framför hypotesen att rollfördelningen snarast är den motsatta, men medger villigt att tolkningsförslaget inte låter sig verifieras. Ingen kan med säkerhet visa hur Shakespeares personer hänger ihop med musiken, alla förslag ingår i vad Séité beskriver som en gränslös lek med tolkningar. Det kan ju också invändas att orkesterns medlemmar i motsats till Duke och Strayhorn knappast förberedde sig genom att studera Shakespeares text innan de spelade sina solon.

Such Sweet Thunder är en högst självständig skapelse i förhållande till den litterära förlagan, och kompositörerna har otvivelaktigt tagit sig stora friheter med Shakespeare. Séité menar sig ändå kunna påvisa åtminstone en del paralleller av mera allmänt slag. Så i sonetterna, där det tycks föreligga viss metrisk överensstämmelse mellan musik och text vad gäller rytm och taktantal. Författaren menar också att det råder tydlig konstnärlig släktskap mellan Shakespeare och Duke; båda blandar högt och lågt, de skapar subtil konst som samtidigt är underhållning för bred publik, och de tvekar inte att införa "comic relief" i allvarliga sammanhang.

Den franske författaren Alain René Lesage (1668–1747) är mest känd för romanen *Gil Blas* och komedin *Turcaret*. Den sistnämnda hade premiär 1709, och har inspirerat senare verk som landsmannen Beaumarchais lustspel och Mozarts opera om Figaro. Lesages pjäs sattes upp på nytt i Paris 1960, då Duke befann sig i den franska huvudstaden för att skriva filmmusik. Regissören Jean Vilard vände sig till honom och föreslog samarbete kring Lesage; Séité karakteriserar detta konstnärliga möte mellan amerikansk jazzlegend och fransk teaterregissör som både oväntat och paradoxalt. Projektet gick alltså ut på att ett skådespel från 1700-talet skulle åtföljas av musik från 1900-talet. Duke accepterade genast att komponera musik till pjäsen, som sedan under föreställningarna på teatern hördes inspelad på band.

Séité berättar i detalj om detta märkliga samarbete, som skedde med hjälp av tolk. Vilar förklarade scen för scen vad som hände och sades i pjäsen, varpå Duke producerade lämplig musik. Kompositionerna är alltså underordnade det sceniska förloppet men det hela låter

mycket ellingtonskt enligt Séité, på grund av situationens krav arrangerat och med begränsat utrymme för insatser av solister. När musiken spelades in alternerade Duke och Strayhorn vid pianot, i övrigt medverkade fransmän och ett par amerikaner som vistades i Paris. Exakt vilka som ingick har varit oklart, men Séité har långt senare spårat upp och intervjuat den skicklige flöjtist som har en framträdande roll. Han hette Raymond Guiot, hörde hemma i Parisoperans orkester men hade också starka jazzintressen. Tack vare Guiots goda minne kan dessutom övriga musiker i den tillfälligt sammansatta orkestern identifieras.

Om denna inspelning skriver Duke i *Music is my Mistress*: "I thought it was great, and we have tapes of it, so someday perhaps we can release it." Så har ännu inte skett, musiken är tills vidare outgiven men finns bevarad bland samlare. (Kanske hos någon medlem av DESS? Självt har jag aldrig hört Dukes *Turcaret*.) Denna originella skapelse borde efter alla år göras tillgänglig för större publik. Man kan också önskedrömma om att få uppleva verket i dess ursprungliga funktion, men det förutsätter ju att Lesages pjäs sätts upp på nytt. Och varför inte? Större mirakel har inträffat.

Conny Svensson

Kommentar: Den inspelning av *Turcaret* som nämns i artikeln gavs 1985 ut på tape (Azure CA-3) av DEMS och tillhandahölls för medlemmarna vid Ellingtonkonferensen i Oldham detta år. Verket är listat i New DESOR med nummer 6037a-v.

Bokens framsida visar Louis Armstrong på besök i Paris, i samspråk med poeten och jazzvännin Jean Cocteau.

Jazz Humour

Det är ingen hemlighet att Paul Gonsalves hade stora problem med alkohol och andra stimulerande medel. Detta ledde ofta till stora problem under konserter. Följande episod ur Jim Crow's "Jazz Anecdotes" beskriver vad som kunde hända:

Gonsalves fell so deeply asleep on the bandstand at a Chicago concert that his lookout man, bassist Jimmy Woode, was just barely able to nudge him awake in time for his solo on *Take the A Train*. "Paul, you're on!" Still asleep, he stumbled to his feet and got out to the solo microphone on automatic pilot. Ray Nance had just finished his violin chorus.

Paul came fully awake to hear the audience applauding Nance. Thinking he must have already played his solo, Paul took a bow and returned to his seat.

Memories of Paul

Vår systerförening i Washington ger ut ett månatligt nyhetsbrev betitlat "Ellingtonia". I deras novembernummer kunde vi läsa en känslsam artikel om Paul Gonsalves som skrivits av Arthur Luby. Vi vill gärna låta våra medlemmar få ta del av den och den återges här med författarens tillstånd.

Paul Gonsalves died at a relatively young age (53) some 36 years ago leaving a wife and four children. One of those children is his stepdaughter, Mrs. Colette Lappin, whom Gonsalves formally adopted after he married her mother Joanne in the late 1950s. Joanne was employed as a Las Vegas showgirl when Gonsalves met her during one of the band's many engagements in the city, and the logistical problems of their romance must have been considerable given that the town was, at the time, still strictly segregated by mob edict. However, as Colette stressed throughout our conversation, while Paul considered himself a black man, he never made race an issue with anyone and made clear to his new stepdaughter that he considered her to be his real daughter. "I never knew my real father," said Mrs. Lappin, "and from everything I was told I didn't miss anything, so Paul was the only father I've ever known. He always wanted me to call him 'Daddy' and I always did."

Colette quickly understood that her father had a unique calling and unique talents. "I saw him play frequently, including on the Ed Sullivan show, which was a very big deal back then. I also remember the band playing a big concert at Freedomland, which was an amusement park, with Steve Lawrence and Eydie Gormé. Paul took several solos that night, and it always made me nervous when he played because I wanted him to do well and not make mistakes. And. Of course, he played extremely well and I was very proud."

"He also used to let me ride in his lap on the band bus. That was fun and all the musicians were very friendly. And Duke used to go out of his way to make me feel special. He always knew how to treat ladies, even little ladies. In fact, I used to talk to Duke a fair amount because Paul was always late and Duke called dour house frequently to find him."

Unfortunately, while Gonsalves was an openly affectionate man and never abusive to those around him, his daughter over time became aware of his substance abuse issues. "Duke once sent him to a place where he could be treated for his addictions, but he hated being there and was trying to get out the entire time, so I can't imagine how the staff could have helped him very much. And towards the end of his life he began having seizures which I am sure were caused by drugs or alcohol, or both. In fact,

recently I saw a DVD of him performing a year or so before he died (I believe she is referring to the recording of the orchestra at the Tivoli Gardens in Denmark) and he had white hair and looked so old and unkempt that it was hard to watch... But, he would never drink in front of us. When he came home he would talk to me until late in the night and would chain smoke cigarettes, but not drink. He did that out of our sight."

Still, while fully aware of his weaknesses, Colette looks back on her father and the years spent with him with fondness and love. "He never cursed – in fact he was very straight laced about cursing and didn't want to hear it around the house – and was never mean, and I always looked forward to him coming home. To me that's when our home was happiest. One of the great things about him being home was that he was a wonderful cook... I still remember a Cape Verdean dish he used to make ... linquiso. It was seafood sausage and it was absolutely delicious.

"We lived in Cambria Heights when I was a teenager and that was where a lot of Jazz musicians lived, mostly I think because the neighbourhood was accepting of interracial families. In the early seventies, though, my mother threw him out of the house and he moved down to the Edison Hotel. I used to visit him there, but that was the end of our family. When Paul moved out our family basically crumbled. My mother sold the house and the kids dispersed. I went to live with the man who I married and my brother and sister left too. In the end, as much as he was gone and on the road, it turned out that Paul had been the one who really kept the family together."

"It's funny ... after all of the Ellington and Strayhorn compositions he played, his favourite pieces were 'Laura' and 'When Joanna Loved Me' – both very romantic compositions. But, he loved Duke and loved being part of his orchestra. It was his life and nothing else was as important. The final months were difficult, his physical condition got worse, and he didn't take care of himself. But, I truly think the reason for that was that he knew Duke was dying and he simply didn't want to be alive if Duke wasn't around and he couldn't play for him."

Arthur Luby

Ellingtons 30-tal i magnifik nyutgåva

Amerikanska Mosaic Records är kända för att producera gedigna återutgivningar av jazz från olika epoker. Den typiska Mosaic-utgåvan är en box med ett antal CD som samlar alla tillgängliga inspelningar av en musiker eller orkester under en viss period eller för ett givet skivbolag. Till det kommer en "booklet" i läsvänligt format (alltså inte ett av de vanliga små CD-häftena) med utförlig kunnig information och fint producerat bildmaterial. Duke Ellington har behandlats i tre tidigare sådana produktioner. De två som omfattade inspelningarna för Capitol under 50-talet respektive för Reprise under 60-talet är numera utgåna. Den tredje med de ellingtonska smågrupperna från 1936-40 finns däremot fortfarande tillgänglig och rekommenderas varmt. Mosaicboxarna ges som regel ut i begränsad numrerad upplaga.

Nu har Mosaic återigen tagit sig an Ellington och publicerat **The complete 1932-1940 Brunswick, Columbia and Master Recordings of Duke Ellington and His Famous Orchestra**. På 11 CD återfinns alla inspelningar av Duke Ellingtons orkester för märkena Brunswick och Columbia samt Irving Mills kortlivade Master, det vill säga det allra mesta som orkestern spelade in i studio under 30-talet. Till det kommer en session från februari 1940. Mitt exemplar av boxen, nummer 899 i en upplaga på 5000, anlände strax före jul och satte en extra guldkant på dessa snötyngda dagar.

I en intervju med Stanley Dance 1965 sade Sonny Greer om Ellington och orkestern under den här epoken att

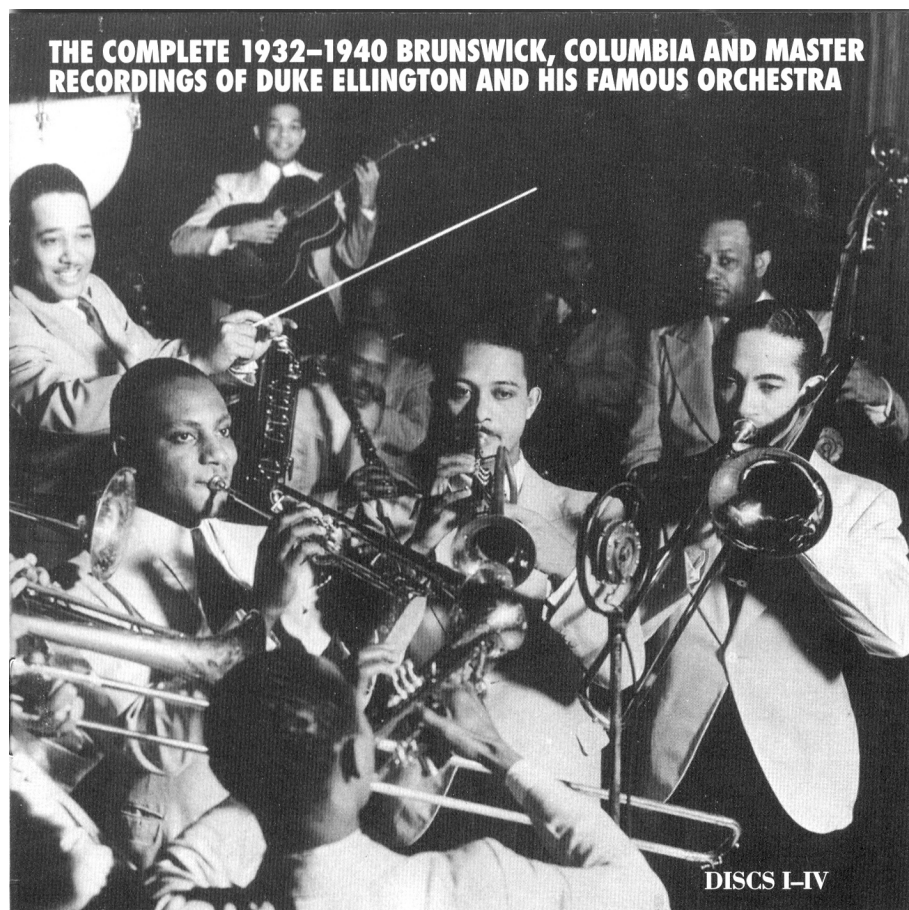
"bandet blev större och större och fortsatte att klättra genom hela trettiotalet och det var då som Duke började ge uttryck för några av sina drömmar genom att lansera olika killar. Varje kille i bandet var en individuell artist". Så sant! Det här var en tid då mycket av det som vi förknippar med begreppet Ellington utvecklades och befästes. Här finns originalversioner av flertalet mest kända Ellington-örhängen som *It Don't Mean A Thing* (1932), *Sophisticated Lady* (1933), *Solitude* (1934), *In A Sentimental Mood* (1935), *Caravan* (okesterversionen 1937) och *I Let A Song Go Out Of My Heart* (1938). Här finns originalversionen av *Diminuendo And Crescendo In Blue* (1937) och vidare ett av Dukes tidigare större verk, den vemodigt eftertänksamma *Reminiscing In Tempo* (1935). Här hörs Ellingtons orkester bakom sångartister som Bing Crosby, Ethel Waters, Adelaide Hall och inte minst orkesterns egen Ivie Anderson i många goda nummer, t.ex. *Cotton* (1935) och *A Lonely Co-Ed* (1939). Här finns mängder av originalnummer som kom och gick alldeles för snabbt i repertoaren, t.ex. *Subtle Lament* och *Country Gal* (båda 1939). Här finns överhuvudtaget mycket och den inbitne Ellington-lyssnaren som ser vad boxen omfattar vet det redan.

Varför ska då vår inbitne lyssnare lägga motsvarande 179 \$ på den här produktionen? Han eller hon har väl redan det mesta! Ett gott skäl är ljudåtergivningen som är distinkt och klar och lyfter fram bakgrundsstämmor och detaljer som i varje fall jag inte har uppfattat tidigare. Nu hör jag att Ivie Anderson i *Kissin' My Baby Goodnight* (1939) sjunger "...the last car's passing by" i stället för något som i mina öron alltid låtit som "...the lamp car's passing by". En tidig version of *Grievin'* (1939) låter här helt perfekt utan det svaj som vidlåtit tidigare upplagor som jag hört.

Ett ytterligare skäl att förvärva boxen är att man får materialet samlat med alla kända alternativtagningar. Alternativen har grupperats för sig i slutet av varje CD, något som nog är en fördel. Några av dessa ges här ut för första gången, t.ex. en version av *Jive Stomp* (1933) som är betydligt snabbare än den kända.

Ett ytterligare plus till boxens attraktionsvärde är all den information som den oförtröttlige Steven Lasker lämnar i den bifogade "bookleten". Den innehåller också ett antal fina fotografier, bl.a. av en avspänd orkester i en inspelningsstudio 1936. Det finns också all anledning att stödja den här typen av genomtänkta produktioner i denna tid av nedladdning och spotifiering.

Ovanstående argument må rikta sig till mera ärrade Ellingtonlyssnare. Övriga intresserade har heller ingen anledning att tveka. Det här är musikhistoria av hög klass. Det är

Thomas Erikson

Fred Guy och hans gitarr

Kan en gitarr vara värd 250 000 dollar? Knappast. Men det var utgångspriset på en gitarr som i november 2010 utannonserades på amerikanska eBay. Det gällde en gitarr tillverkad i slutet på 1930-talet av Herman Carlsson Levin i fabriken på Hisingen i Göteborg. Den såldes av Waideles Musikaffär i Göteborg och det som gör instrumentet intressant är det faktum att köparen var Duke Ellingtons gitarrist Fred Guy. Den bör alltså ha inköpts i april 1939 då Ellingtons orkester vid tre tillfällen besökte staden. Det är alltså den ursprungliga köparens person som säljaren menar gör gitarren så värdefull.

Det rör sig om en Levin De Luxe. Enligt säljaren, som bor i Williamsburg, Virginia, så har tidens tand tagit sin tribut och gitarren har en del sprickor i lacken. Halsen har tidvis varit böjd p.g.a. alltför hårt spända strängar. Fodralet påstås vara original.

Hur vet man då att just denna gitarr tillhört Fred Guy?

Ett bevis är den annons som Levin använde sig av där man visar Fred Guy med gitarren. Det andra beviset är säljarens egna uppgifter. Han är en rockgitarrist vars föräldrar var bekanta med Fred Guys fru, Dorothy "Buffy" Guy, senare omgift till namnet Lynch. År 1980 skänkte hon gitarren till denne rockgitarrist och hos honom blev den liggande tills nu då den annonserats ut till försäljning. Det finns även bilder av Fred Guy där han hanterar just en Levingitarr och som ett kuriosum kan nämnas att när Django Reinhardt gjorde ett kort besök i USA 1946 och t.o.m. uppträdde med Duke Ellingtons orkester så finns en bild där man ser honom använda Fred Guys Levingitarr (se bild sid 3).

För oss lyssnare förde Fred Guy en ganska blygsam tillvaro i Ellingtons orkester. Man kan höra honom i några få nummer bl.a. i *Blues Of The Vagabond*. Guy anslöt till Ellingtons orkester 1925 och stannade till 1949. De första åren spelade han banjo men övergick senare till att spela gitarr. Detta skedde ungefär 1935 och gjordes enligt uppgift på rekommendation av Eddie

Annons 1939 för Levingitarr.

Lang. Ellington använde Guys gitarr företrädesvis som s.k. "time keeper", alltså ungefär samma roll som Freddie Green hade hos Count Basie. Men successivt började Ellington använda basisten som "time keeper" och Guy fann sig mer och mer överflödig. Efter hans utträde ur orkestern använde sig Ellington aldrig av någon gitarrist.

Fred Guy som var några år äldre än Ellington (född 1897), var självlärd på banjo och gitarr. Han var duktig på att sköta sin ekonomi och var ägare till ett antal fastigheter i New York. Han avled dock 1971 för egen hand.

Blev gitarren såld till utropat pris? Säkert inte. Troligen var det väl så att säljaren egentligen inte ville sälja den utan snarare ville göra det känt för världen att han hade just denna gitarr i sin ägo.

Bo Haufman

Jack Towers in memoriam

Jack Towers har gått ur tiden vid en ålder av 96 år. Mest känd var Jack för den liveinspelning av Duke Ellingtons orkester som han gjorde tillsammans med kollegan Dick Burris den 7 november 1940 i staden Fargo i Nord Dakota. Denna inspelning kan med rätta kallas legendarisk, då den förutom att vara ljudmässigt skickligt gjord också på ett unikt sätt speglar Ellingtons orkester vid en tidpunkt då den enligt många förmenade stod på sin höjdpunkt. Denna inspelning renderade honom en Grammy, när den efter 40 år gavs ut på skiva.

Jack Towers som avled den 23 december efter en tids sjukdom, föddes den 15 november 1914 i

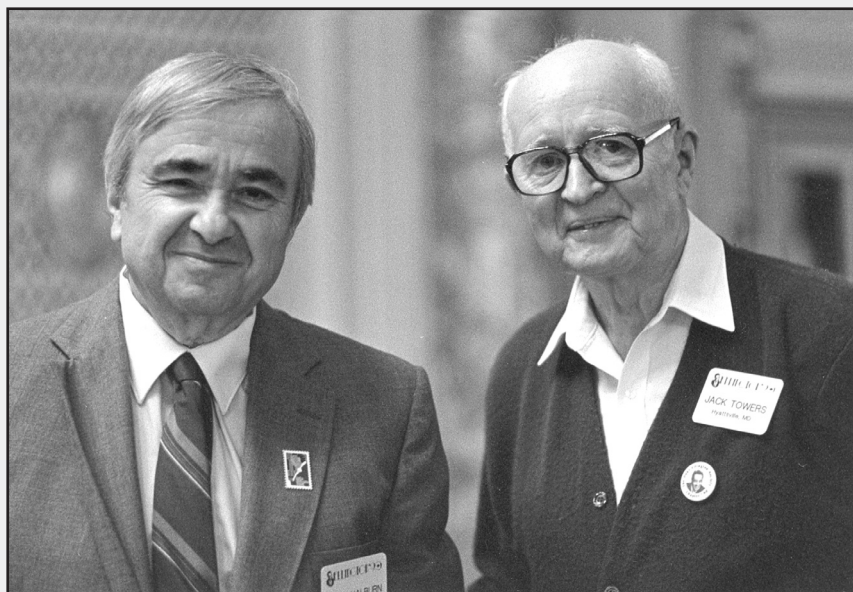
Bradley, Syd Dakota. Till professionen var han ljudingenjör, och arbetade under sin aktiva karriär inom US Department of Agriculture, där han bl.a. ansvarade för radioutsändningar.

År 1974 pensionerades han och ägnade sin tid åt att restaurera sällsynta ljudinspelningar, i huvudsak av olika jazzgrupper. Detta var före den digitala teknikens genombrott, och det berättas att han mekaniskt avlägsnade knaster och brus från rullband med hjälp av knivar och andra instrument. Under 1980- och 90-talen restaurerade han de kända Benedetti-inspelningarna med Charlie Parker från 1947 samt inspelningar av Count Basie, Benny Goodman, Glenn Miller och andra.

År 2000, gjordes en nyutgåva på CD för att celebrera 60-årsminnet av Fargo-konserten och 2004 tilldelades Jack Towersen "Award For Distinguished Service to Historical Recordings" som ett erkännande för sina insatser som bland annat omfattade arbete för Smithsonian, Columbia Records, Musicraft m. fl.

Jack Towers var också en flitig deltagare i de internationella Ellingtonkonferenserna, bland annat minns vi honom från Stockholm 1994.

Anders Asplund

Vännerna Jerry Valburn och Jack Towers, båda nu bortgångna, vid konferensen i Ottawa 1990. Foto: Olle Lindholm.

Member's Story

Med inspiration av de "Member's Choice"-presentationer, som vi haft vid några tillfällen under det senaste året, så har Leif Klitze i Norrtälje kommit upp med den briljanta idén att medlemmarna i DESS skall få utrymme i Bulletinen att låta oss andra få ta del av deras första intryck av jazz i allmänhet och kanske Duke Ellington i synnerhet. Vi i redaktionen har näppat på idén eftersom vi gärna vill se en tätare dialog med våra medlemmar. Leif Klitze inleder här med sin berättelse

om hur han upptäckte jazzen och nu vill vi i redaktionen att flera medlemmar skall nappa på idén och det är vår förhoppning att vi skall kunna ha en återkommande sida i Bulletinen med rubriken "Member's Story" där vi får ta del av hur olika medlemmar blev präglade av jazz och hur de blev "förförda" av Duke Ellingtons suggestiva musik. Vi emotser era bidrag.

Möte med jazzen

Kriget är slut och vedstaplarna i Gropen har blivit mindre. Gropen är vårt namn på jättediket som delar de båda Södergatorna åt och där genomfartstrafiken skall gå i framtiden. Det är söndag. Då är pappa barnvakt och då blir det Råsunda. Det är en laddad stämning före matchen. AIK-orkestern i sina röda jackor spelar *Anchors Away*. Det är min favorit. Orkestern är det bästa med AIK, för vi på Söder är Hammarbyare, får jag senare veta. Efter matchen är det bråttom, för vi skall hem för att höra jazz, storbandsswing från Finland. Pappa säger att man spelar skivor för de amerikanska soldaterna i Tyskland. Soldater, tänker jag, kriget var ju slut? Glenn Milleri ja Benny Goddmani. Fotboll och jazz, pappa är aldrig på så gott humör. Han blir danslysten och bjuder upp mamma, som motvilligt följer med ett par varv på köksgolvet. Mamma ler i alla fall och serverar sedan söndagsmiddagen. Vi bor i 6B, två rum och kök i gatuplanet och med egen bakgård. Det är samma kvarter som Södra Latin, där jag kommer att gå ett par år senare. Där har man börjat med skoldanser i gymnastiksalen vissa lördagar. Året är 1947, och där jag sover hörs musiken ner genom väggarna. Jack Lidströms Hep Cats. Det är jättehärligt och jag ligger och markerar takten i sången – en timme, sen blir det jobbigt och jag vill sova. Jag skall fylla nio till jul.

Nu är året 1951. En jazzjournalist på radion vid namn Olle Helander har ett program som heter Jazzkaleidoskopet, som sänds klockan halvelva på måndagskvällarna. Jag är tvungen att ligga senast kvart i tio, men håller mig vaken, kollar tiden noga, smyger mig ut i köket och lägger örat intill radion. Den står i köksfönstret och är den första svenskbyggda Philips. Det är visst lite märkvärdigt, för pappa säger det många gånger då och då. Så kommer signaturen. Den heter *One O'Clock Jump* med Count Basie. Det är fantastiska saxofoner och ett solo av en Lester nå'nting (eller Buddy Tate, på den tiden kände jag bara till den förre). Olle Helanders röst kommer in och presenterar ... Längre hinner han inte, trots att jag spelar så tyst, så tyst. Pappa är så lättväckt, fast han sover i det andra rummet. "Du går och lägger dig!" ryter han och jag lommar in till mig. Detta upprepas många måndagar och jag minns att jag längtar efter att bli vuxen för att kunna sitta påklädd i en fåtölj och få lyssna på ett jazzprogram på radion. Detta

Leif Klitze

blir verklighet några år senare en sommar i Stockholm, där jag ferierarbetar och bor i en lånad lägenhet. Simon Brehm har ett program på radion "Jazzbiten" med signaturen *Things Ain't What They Used To Be*. Det är en av de första kontaktarna med Duke Ellingtons musik. Jag sitter uppe sent, demonstrativt påklädd.

År 1953 kommer Lionel Hampton till Stockholms konserthus. Jag sitter på andra raden med en laddkamera och försöker fotografera musikerna, som går ner från podiet och in i bänkraderna när de spelar, ja ylar *Flying Home*.

Året senare flyttar familjen till Uppsala. Samma år kommer Count Basie dit och ger konsert på Försvarets läroverk. Jag som inte vill missa något står först i kön och köper, dumt nog, biljett till första bänk i mitten. När orkestern drar igång känns det som om jag skall blåsa iväg genom lokalen. Efter konserten får jag Joe Newmans adress på Colwent Avenue i New York, men tyvärr blir inget brev skrivet. Ella och JATP kommer till Universitetsaulan året efter. Skönt sväng men basen hörs mest upp ifrån ena hörnet.

På Läroverket får jag flera härliga klasskamrater och vi har följts åt sedan dess, ja även efter DESS, Claes Englund, Kjell Hennig och P.O. Sporrang (Kjell avled sorgligt nog 2008). Efter sista lördagslektionen cyklar vi ner till Siewerts Musik och knölar in oss i provhytterna. Det tar ett halvår att spara ihop till en LP som kostar 30 kr. De första tre jag köper är Louis Armstrong plays W.C. Handy, Count Basie 1937-38-orkester på Decca (fast jag blir besviken att "One O'Clock Jump" inte alls låter som på Jazzkaleidoskopet), samt Duke Ellington Highlights från 1940-41. När jag äntligen sommarjobbat ihop en grammofon (och en kinesisk trombon) så spelas skivorna mest i den ordningen. Snart blir det tvärtom.

Vi bildar ett band med två andra kompisar. Dessvärre med en akustisk gitarr i stället för en bas. Vi håller till i Claes hus, i ett skyddsrum i källaren. Kommer man sist så låter det ganska bra utomhus, men när man är halvvägs i trappan blir det sämre och när man fått upp skyddsrumsdörren så låter det rent av för j-gt. Men vi stammar in signaturen "If I Had You".

År 1957 är jag tillbaka i Stockholm för att gå på Käftis. Året efter kommer äntligen Duke Ellington på besök med konsert i Tennisstadion. Han har midnattsblå kostym före paus, nougatfärgad efter pausen. Fantastisk konsert! Louis kommer året efter.

År 1956 gör den noterade konstmusiken sin entré

och två år senare, den klassiska gitarren, men det är en annan historia. Alla tre genrererna tillsammans är en hörnsten i min tillvaro. Om jazzintresset grundlades för att jag bevistade Edgar Hayes konsert i Stockholms Konserthus i mars 1938, dock i mammas mage, vill jag låta vara osagt.

APPENDIX: Tillfrågad om "Members choice" fick jag en idé om en skiva, som till slut dessvärre inte visade sig ha den fulla poängen. Så här var det: En söderkis i förskingringen (Norttelje) kan inte ta del av alla föreningar för klassisk jazz och önskar därför att DESS skulle vara lite lösare i kanterna, även svaga kopplingar till Duke kunde få förekomma.

Som en demonstration för detta var min koppling inte till Duke, men till DESS (läs Alf Lavér enligt nedan):

Utanför hörsalen på SAMI såldes ju dubblettskivor och

jag står där och bläddrar. På kul säger jag till mannen bakom skivbackarna: Basies 44-band med Lester och Buddy Tate bredvid varandra är väl inte att tänka på?" (en CD som jag längtat efter). I samma sekund sträcks en skiva i min hand, **Basie 1944**. Jag tror inte mina ögon, kanske från Savoy Ballroom tänker jag, betalar och går glädjestrålände in till Alf. När jag berättat hela historien säger han lakoniskt: "JAG VAR DÄR" – SLUTSNACKAT! – 1944 ja – men det var inte Parlophoneversionen som jag sökte.

EPILOG: När vännen Claes Englund fick klart för sig att det var "One O'Clock Jump" det gällde kom strax en CD med 15 versioner av låten, och där nr 3 var den rätta, från 1942 inte -44 som jag trodde och med Buddy Tate och Don Byas och, som jag tror, i den ordningen. Lyckan var fullständig!

Leif Klitze

Jig Walk:

Duke Ellington and QRS

Jig Walk by Duke Ellington was the hit tune of the 1925 musical revue **Chocolate Kiddies** that was only performed in Europe. This featured the Sam Wooding orchestra with Tommy Ladnier, Gene Sedric and Garvin Bushell as its most famous musicians. Although it is often claimed that Duke Ellington wrote the score, the majority of the tunes were by other composers.

Chicago jazz historian **John Steiner** (1908-2000) acquired the Paramount label and its assets in 1948 and started a new 14000 series with the original label design including reference to the New York Recording Laboratories, which of course no longer existed.

Most of the issues in this series were dubbings of old Paramount and QRS recordings, but he also issued two piano rolls on 14027 (misnumbered 14024). 432 copies were pressed of this disc and it presented discographical problems for both sides. The Ellington side is not played by Ellington and the Fats Waller side has a false title (*Messin' around* is really *Snake hips* from QRS 2256, issued in June 1923).

J. Lawrence Cook

John Steiner claimed he used a "nickelodeon roll" for a player-piano with drum attachment for the Ellington title, but this was a lie. He just added drums to the transfer and even a cry of "oops" in the middle of the performance! As far as is known, Ellington never made any piano rolls. This roll is really played by **J. Lawrence Cook** (1899-1976), the QRS house arranger who edited all rolls before issue and also himself recorded hundreds of rolls including many issued under pseudonym. It is actually he who plays all rolls labelled "Fats" Waller, with Waller's permission (there was a licensing arrangement). Only those rolls that are labelled Thomas Waller are really played by Waller himself.

Cook's version of *Jig Walk* was issued in August 1926 on QRS 3565 and this is the source of the Paramount issue.

There was only one regular piano recording of *Jig Walk* as far as I know:

MM Jean Wiener et Clement Doucet (piano)

London October 25, 1926

WL 287-1 Jig Walk

Columbia (F) D 13018

Björn Englund

Kommande klubbmöten

Vi ber våra medlemmar reservera följande kvällar för trevlig samvaro i DESS regi med högklassig musik i Dukes anda:

14 feb – En dubbelkonsert med *Dick Nilson & Friends* och *The Golden Circle Band*.

Se separat kallelse för detaljer.

21 mars – *Klubbafton* i Hedénsalen med årsmöte, enklare frågesport, föredrag av Ellingtonkännaren Jan Bruér, The Board's Choice (styrelsen väljer skivor) och Duke Ellington On The Screen (videosnuttar presenterade av Anders Asplund).

2 maj – En helafton med de internationellt uppmärksammade *Stockholm Swing All Stars*

Nya medlemmar

DESS hälsar följande nya medlemmar välkomna i vår illustra förening:

Bifrost Music AB, Enskede
Olle Carlsson, Stockholm
Jerker Edemalm, Sigtuna
Gunnar Ehn, Täby
Björn Englund, Solna
Harriet Frederici, Farsta
Maja Förberg, Enebyberg
Marcus Girvan, Helensburgh, Scotland
Bert Karlheden, Solna
Jan Mårdh, Stockholm
Axel Mörner, Stockholm
Gerd Nyman, Stockholm
Arween Oraison, Stockholm
Bo Ringholm, Enskede
Leif Sabelström, Bromma
Anna-Lena Tors, Stockholm
Siwert Wickholm, Växjö

DESS behöver fler medlemmar. Inspirera Dina vänner och bekanta att också vara med!

New Book A-Comin'

1964 kom Reprise ut med Ellingtons "The Symphonic Ellington" (R-6097) som innehöll de pretentiösa verken *Night Creature*, *La Scala*, *She Too Pretty To Be True* och *Harlem*. *Night Creature* var till vissa delar inspelad i Stockholm 1963 tillsammans med Stockholms Symfoniorkester.

Nyligen kunde vi läsa följande mejl på diskussionssajten Duke-lym på nätet författat av Luca Bragalini:

"This is to let you know that my book on Ellington's symphonic opus will be published in 2011. I have been working on it since 2005, when I was invited to the CBMR (*Center for Black Music Research*) in Chicago to give a paper on "La Scala". I have found many unissued rehearsal pictures (which will be published), manuscripts, and got over 50 hours of video interviews with La Scala

musicians who were there. The score was transcribed in its entirety. Also, the book has some discoveries re "New World A-Comin'" and "Three Black Kings".

The crux, however, is a discussion of Ellington's last symphonic score I discovered three years ago, "Celebration" (1972). More important, I found the original score for symphony orchestra and big band, and had it recorded (courtesy of SidMA – Società Italiana di Musicologia Afroamericana). A CD is attached to the book.

Also, from April 2011 I'll be available for presentations on the topic. However, I need to solve a few riddles this year, and shall resort to the list's knowledge".

En ny pusselbit i den komplicerade bilden av Duke Ellington. Vi ser med stort intresse fram emot boken.

Bo Haufman

Duke Ellington Society of Sweden, DESS

ISSN 1400-8831

DESS, c/o Jan Falk
Box 22062, 104 22 Stockholm
Telefon 08-652 07 90, mobil 070-552 07 90

Redaktionsgrupp:
Bo Haufman, Conny Svensson,
Bo Holmqvist, Claes Englund,
Claes Brodda (layout)

Plusgiro: 11 63 75 - 7
Hemsida: www.ellington.se
PayPal account: duke@ellington.se

DESS medlemsavgift
är per kalenderår: inom Norden 200 kr

Membership outside
Scandinavia annual fee USD 42

Vid köp hos DESS, använd
vårt Plusgiro 11 63 75 - 7